

Đời người như áng phù vân

ISSN: 2734-9195 15:25 04/09/2025

Nếu biết sống tỉnh thức, biết gieo trồng điều thiện, biết quay về nương tựa nơi chính mình, thì dầu đi qua bao thăng trầm, ta vẫn có thể mỉm cười an nhiên.

Tác giả: **Trà Bình**

Có những chiều ngổi lặng ngấm hoàng hôn khuất dần sau rặng núi, tôi chợt nhận ra đời người cũng mong manh như ánh nắng kia - vừa rực rỡ đã tắt, vừa hiện hữu đã tan vào mây khói. Con người đến rồi đi, như giọt sương trên ngọn cỏ, như hạt bụi bay trong cơn gió, như áng phù vân nổi trôi giữa bầu trời vô tận. Cái hữu hạn của kiếp người khiến ta nhiều khi thở thót, bàng hoàng, nhưng cũng chính từ đó mà khởi lên những câu hỏi căn bản: Ta sống để làm gì? Ta tìm gì giữa cuộc đời vốn chẳng bao giờ ngừng biến dịch này?

Đức Phật từng dạy: *“Chư hành vô thường, thị sinh diệt pháp; sinh diệt diệt dĩ, tịch diệt vi lạc”* (Kinh Đại Bát Niết bàn). Tất cả những gì có hình tướng đều biến đổi, không có gì tồn tại mãi mãi. Một chiếc lá xanh tươi rồi cũng phải úa vàng, một bông hoa khoe sắc rồi cũng tàn phai, một thân thể trẻ trung rồi cũng đến ngày già yếu. **Vô thường** là quy luật muôn đời, nhưng nghịch lý ở chỗ ta biết rõ nó mà vẫn cứ níu giữ, vẫn cứ bám chấp. Người thì mãi mê gom góp của cải, kẻ thì khư khư ôm giữ quyền uy, người khác lại đánh đổi cả đời cho một mối tình, một ước vọng, một khát khao. Thế nhưng khi vô thường gõ cửa, tất cả chỉ còn là một tiếng thở dài, để lại đôi bàn tay trắng. Ngay cả thân thể mà ta nghĩ là *“của ta”* cũng chỉ là giả hợp của tứ đại - đất, nước, gió, lửa, rồi sẽ tan rã, trả về cho đất trời.

Vậy thì, nếu tất cả đều tạm bợ, con người sống để làm gì? Có người chọn sống để hưởng thụ, có người chọn sống để khẳng định tên tuổi, có người chọn sống để phụng sự. Nhưng trong ánh sáng Phật pháp, ý nghĩa đích thực của đời người chính là cơ hội để gieo trồng từ bi và trí tuệ. Đức Thế Tôn từng nhấn nhủ: *“Không làm mọi điều ác, thành tựu các hạnh lành, giữ tâm ý trong sạch - đó là lời chư Phật dạy”* (Kinh Pháp Cú, kệ 183).

Một nụ cười sẻ chia, một lời nói bao dung, một bàn tay nâng đỡ người lầm than - tưởng nhỏ bé, nhưng chính là hạt giống thiện lành gieo xuống mảnh đất nhân sinh, nảy mầm, kết trái, rồi tiếp tục lan tỏa. Vật chất rồi sẽ tiêu tan, nhưng năng lượng của tình thương thì còn mãi, không mất đi, mà hòa vào dòng sống bất tận của muôn loài.

Chính vì vô thường không hẹn trước, từng khoảnh khắc hiện tại trở thành vô giá. Thế nhưng, mấy khi ta dừng lại để thực sự sống trong hiện tại? Thường ngày, ta bị cuốn đi trong vòng xoáy mưu sinh, lo toan, được mất, buồn vui, ít khi nhận ra sự mầu nhiệm của giây phút này.

Ta sống như chạy theo một cuộc hẹn mơ hồ, trong khi hạnh phúc thật sự lại đang hiện hữu ngay trong hơi thở. Chỉ cần ngồi yên một chút, lắng nghe nhịp thở vào ra, ta sẽ thấy sự sống đang gõ nhịp trong lồng ngực; ta thấy mình còn thở, còn cười, còn có thể yêu thương.

Hình ảnh chỉ mang tính chất minh họa (sưu tầm).

Tỉnh thức chính là chìa khóa mở ra an lạc. Đức Phật từng dạy: *“Tâm ý dẫn đầu các pháp, tâm làm chủ, tâm tạo tác. Nếu nói năng hay hành động với tâm trong sạch, an vui sẽ theo ta như bóng không rời hình”* (Kinh Pháp Cú, kệ 2). Khi tâm dừng lại, ta thôi bị quá khứ trói buộc, thôi bị tương lai đe dọa, và chỉ trong giây phút này, ta tìm được sự thanh thoi.

Ai trong chúng ta rồi cũng đến ngày rời cõi đời. Cái chết không phải là dấu chấm hết, mà chỉ là cánh cửa mở sang một hành trình mới. Nhưng đi về đâu, tái

sinh nơi nào lại do chính ta quyết định bằng nghiệp lành hay dữ đã tạo trong đời này. Bởi vậy, sống tỉnh thức không chỉ để có niềm an vui hôm nay, mà còn để chuẩn bị cho mai sau. Khi ta buông bớt tham cầu, khi lòng thôi nuôi dưỡng hận thù, khi biết lấy từ bi làm gốc, trí tuệ làm ngọn, thì lúc ra đi, ta sẽ ra đi nhẹ nhàng, thanh thoi như áng mây bay. Và khi ấy, cái chết không còn là điều đáng sợ, mà trở thành một bước chuyển hóa tự nhiên trong vòng **luân hồi**.

Có người than thở rằng đời người ngắn ngủi quá, nghĩ đến mà chán nản. Nhưng thật ra, ngắn ngủi hay dài lâu không quan trọng. Quan trọng là ta đã sống như thế nào. Một đời sống đầy sân hận, ganh ghét, ích kỷ, dẫu có trăm năm cũng chỉ là vô nghĩa. Ngược lại, một đời sống biết thương yêu, biết sẻ chia, biết đem an lạc đến cho mọi người, thì dù chỉ vài mươi năm cũng đã đủ để lưu lại hương thơm. Như hoa sen mọc từ bùn mà vẫn tỏa ngát hương thanh khiết, con người cũng có thể giữa bể khổ trần gian mà sống một đời thanh tịnh, nếu biết quay về nương tựa nơi Phật pháp, lấy trí tuệ soi đường, lấy từ bi làm hành trang.

Đức Phật từng dạy trong Kinh Pháp Cú (kệ 5): *“Nếu lấy oán trả oán thì oán không thể diệt, lấy từ bi diệt oán, oán ấy mới tiêu tan”*, đó là con đường ngắn nhất để chuyển hóa nỗi khổ thành an vui.

Tôi nhớ có lần ngồi trước hiên chùa, nghe tiếng chuông ngân nga buổi sớm, bất chợt thấy lòng lắng xuống. Tiếng chuông như nhắc rằng đời người chỉ là một chuyến đi ngắn ngủi, nhưng không vô nghĩa. Nếu biết sống tỉnh thức, biết gieo trồng điều thiện, biết quay về nương tựa nơi chính mình, thì dẫu đi qua bao thăng trầm, ta vẫn có thể mỉm cười an nhiên.

Đời là vô thường, nhưng vô thường lại dạy ta sống thật sâu, thật chậm, thật hiền. Và khi sống được như thế, ta sẽ thấy: một kiếp nhân sinh - dẫu chỉ như áng phù vân, cũng đủ để trở thành một hành trình trọn vẹn, để khi khép lại, ta có thể bình thản buông xuống tất cả, thanh thoi bước vào vô tận.

Tác giả: **Trà Bình**